

Bogár László: A multik és a megváltás

2014 március 28. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A katapult középkori fegyver volt, manapság meg a harci repül?knél az életben maradás szinonimája, így a szó használata akkor sem lenne szerencsés, ha igaz volna a feltételezés, amely szerint a külföldi t?kebefektetések a jólétbe repítették térségünk társadalmait.

Így indította öt évvel ezel?tt az ***Economist*** cím? globális hetilap egy Magyarországról szóló tudósítását:

„Foreign direct investment helped catapult Central Europe to prosperity over the past 20 years. To escape the current recession it will need more of it. But a populist response to the economic crisis is pulling in the opposite direction, as several recent incidents in Hungary illustrate." Szabad fordításban ez körülbelül annyit tesz, hogy: „A külföldi beruházások a felvirágzás felé »katapultálták« Közép-Európa országait. A jelenlegi válságból való kilábaláshoz azonban még több befektetés kellene, ám a populista hangok éppen az ellenkez? irányba mutatnak, mint Magyarország példája bizonyítja."

A katapult középkori fegyver volt, manapság meg a harci repül?knél az életben maradás szinonimája, így a szó használata akkor sem lenne szerencsés, ha igaz volna a feltételezés, amely szerint a külföldi t?kebefektetések a jólétbe repítették térségünk társadalmait. S?t, mint azt bizonyítani igyekszem, a valóság éppen ellentétes azzal, amit az Economist állít.

A legegyszer?bben talán úgy lehetne mérlegre tenni ezt az állítást, ha összehasonlítjuk annak az id?szaknak az adatait, amióta bejöhet a külföldi t?ke Magyarországra, azzal az id?szakkal, amikor még nem jöhetett be. Ha az Economist cikkírójának igaza van, akkor a külföldi t?keberuházásokkal jellemezhet? id?szakban nyilván felgyorsult a gazdasági növekedés, jelent?sen b?vült a foglalkoztatás, és felgyorsult a reálbérek növekedése. Magyarországon a ma is érvényben lév? 1988. évi VI. törvény, amelyet röviden mindenki csak „társasági törvényként" említ, tette lehet?vé a külföldi t?ke bejövetelét, így a két összehasonlítandó id?szak az 1964 és 1989, illetve az 1989-t?l napjainkig tartó negyed század. El?ször nézzük a gazdasági növekedést, amelynek gyorsulnia kellett volna. Ezzel szemben míg az 1964 és 1989 közötti negyed század során 160 százalékkal n?tt a nemzeti össztermék, addig 1989-t?l napjainkig mindössze negyven százalékkal, így gyorsulás helyett drámai lassulás következett be. Ez az adat azt jelenti, hogy az éves átlagos növekedési ütem akkor, amikor még nem volt külföldi t?ke, körülbelül négy százalék volt, amióta van külföldi t?ke, azóta körülbelül egy százalék lehet.

Ráadásul a valós helyzet még rosszabb, mert amíg nincs bent külföldi t?ke, addig értelemszer?en nincs profitkivonás sem, ha tehát a kivitt profitot levonjuk, akkor azt látjuk, hogy a ténylegesen rendelkezésünkre álló jövedelem 2014-ben nem több, hanem néhány százalékkal még kevesebb is, mint huszonöt évvel ezel?tt volt. Vagyis a külföldit?ke-beáramlás nemhogy felgyorsította volna a gazdasági növekedést, hanem tartós recesszióba taszította az országot. A foglalkoztatás területén, ahol a beáramló külföldi t?kének jelent?sen b?vítenie kellett volna a foglakoztatást, az adatok nem ezt tükrözik. Míg 1964 és 1989 között a foglalkoztatottak száma 600 ezerrel n?tt,

1989 és 2014 között 800 ezerrel csökkent! Vagyis a külföldi t?ke bejövetele, nemcsak hogy nem növelte a foglakoztatást, hanem jelent?s mértékben csökkentette, így ma kevesebb a munkahelyek száma, mint ötven évvel ezel?tt volt. És végül azért vessünk egy pillantást a reálbérek alakulására is, hisz ha már a „prosperitásba katapultált” minket a külföldi t?ke, akkor az ember azt várná, hogy jelent?sen felgyorsul a reálbérek növekedése is. Nos, amíg nem volt bent külföldi t?ke, addig huszonöt év alatt a reálbér-növekedés harminchat százalékos volt, amióta bent van a külföldi t?ke, azóta tizennyolc százalékos, vagyis gyorsulás helyett éppen a felére csökkent a növekedési ütem.

Ez éves átlagos növekedési ütemként akkoriban nagyjából egy százalékot jelentett, az utóbbi negyedszázad során pedig évi átlagban teljes fél százalékot, ami ugyebár inkább jelkép, mint szimbólum. Jellemzésül a 2001 elejét?l 2003 végéig tartó id?szakban a reálbérek három év alatt harminckét százalékkal emelkedtek. Ennek fényében látszik csak igazán az elmúlt huszonöt év összesen tizennyolc százaléknyi reálbér-növekedésének drámai szánalmassága. Az, hogy ennek az összesen tizennyolc százalékkal jellemezhet? negyedszázadnak volt olyan hároméves id?szaka, amikor harminckét százalékos növekedés ment végbe, azt jelenti, hogy az id?szak nagy részében viszont reálbércsökkenés volt jellemz?, ennek minden következményével együtt. S mivel közben jelent?sen növekedtek a jövedelemkülönbségek, illetve csökkent az újraelosztó állam kiegyenlít? szerepe, a magyar társadalom kétharmadának tényleges helyzete még ennél is rosszabb.

Megvonva tehát az elmúlt huszonöt év külföldit?ke-beáramlásának mérlegét, azt kell megállapítanunk, hogy a gazdasági növekedésünk drasztikusan visszaesett, s?t tartós történelmi recesszióba kerültünk. A foglalkoztatás növekedésének gyorsulása helyett drámai visszaesés ment végbe, és a reálbérek növekedési üteme is a felére csökkent. A külföldi t?ke beáramlása tehát nem javította, hanem drámaian rontotta a helyzetünket. Ahogy a népnyelv keser? iróniával megállapítja, itt „hozam helyett viszem”, és „befektetés helyett kifektetés” ment végbe. Az elmúlt negyedszázad során bejött körülbelül 100 milliárd dollárnyi t?ke, aminek a kivitt profitja nagyjából 150 milliárd dollár volt.

Az eladósodásunkból adódóan kiment nagyjából ugyanennyi kamat is, és a Tax Justice Network nev? nemzetközi elemz? szervezet adatai szerint kivontak illegálisan „offshore”-ba 250 milliárd dollárt. Vagyis az elmúlt huszonöt-harminc év során nagyjából 550 milliárd dollártól szabadítottak meg minket, ami nagyjából a mai teljes anyagi vagyonunk összege. Vagyis anyagilag akár kétszer ilyen szinten élhetnénk, ha lett volna tudásunk és bátorságunk mindezt nem megengedni. A választások igazi tétje az, hogy folytatódhat-e e pusztító folyamat megfordításának 2010-ben elkezd?dött kísérlete.

Bogár László – magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló